

LAKIALOITE 40/2003 vp

Laki lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan jokaisesta lapsesta maksettavan lapsilisän määrän korottamista 5 eurolla kuukaudessa 1.7.2003 lukien.

PERUSTELUT

Lapsilisät ovat suomalaisten lapsiperheitten toimeentulon merkittävä perusta. Lapsilisän tarkoitus on korvata lapsista aiheutuvia kuluja. Samalla ne toimivat lapsiperheiden ja lapsettomien talouksien välisen toimeentuloeron tasaajina. Lapsilisiin kohdistuvien leikkausten johdosta niiden reaaliarvo on pudonnut n. 18 % kahdeksan vuoden sisällä. Tämä selittää osittain lapsiperheiden toimeentulovaikeuksia ja köyhyyttä.

Lapsilisän nouseva porrastus lapsilukumäärän mukaan asettaa kaikki lapset perhekoosta riippumatta tasavertaiseen asemaan. Useissa Euroopan maissa porrastus on jopa jyrkempi. Mitä useampia lapsia perheessä on, sitä vähemmän vanhempien muista tuloista jää yhtä lasta kohti jaettavaa.

Pääministeri Jäätteenmäen hallitus on hallitusohjelmassaan sitoutunut malliin, jossa aiotaan edelleen purkaa lapsilukumäärän mukaista lapsilisäporrastusta. Porrastusta loivennettiin Lipposen I hallituksen suorittaman lapsilisäleikkauksen yhteydessä, minkä seurauksena toimeentulo-ongelmat kasautuvat yhä vahvemmin

monilapsisiin perheisiin. Lapsilisätyöryhmän selvityksen mukaan kaikkein huonoimmassa taloudellisessa asemassa ovat monilapsiset perheet. Tämä on yksi syy siihen, että suomalaiset eivät Väestöliiton tutkimuksen mukaan uskalla hankkia niin suuria perheitä kuin haluaisivat.

Lapsilisätyöryhmän taannoisessa muistiossa todetaan: "Lapsilisä ei kata lapsen vähimmäiskulutuksesta aiheutuvia menoja, jolloin perheelle syntyy tarvetta lapsen kulutuksen kattamiseen perheen muiden tulojen kautta. Lisäkatteen tarve on sitä suurempi, mitä useampia lapsia perheessä on. Tämän vuoksi lapsilisän kohdentaminen useampilapsiselle perheelle suhteellisesti suurempana on perusteltua."

Lisäksi hallitus lykkää lapsilisien korotuksen vasta ensi vuodelle, vaikka valtiontaloudessa olisi juuri nyt liikkumatilaa kohentaa lapsiperheitten ostovoimaa. Tätä edellyttäisivät myös kansalaisille annetut vaalilupaukset. Lapsilisien korotus tulee toteuttaa välittömästi nyt vaalivuonna ja niin, että se kohdistetaan kaikille lapsille.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 21 päivänä elokuuta 1992 annetun lapsilisälain (796/1992) 7 §, sellaisena kuin se on laissa 530/2001, seuraavasti:

7 §

Lapsilisän määrä

Lapsilisä on ensimmäisestä lapsesta 95 euroa, toisesta lapsesta 115,50 euroa, kolmannesta lapsesta 136,00 euroa, neljännessä lapsesta 156,50 euroa ja jokaisesta seuraavasta lapsesta 177,00 euroa kalenterikuukaudessa.

Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä maksetaan korotettuna 38,60 eurolla kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajalla tässä laissa tarkoitetaan lapsilisän nostamiseen oikeutettua henkilöä, joka ei lapsilisän maksukuukauden alkaessa ole avioliitossa tai joka ennen maksukuukauden alkua on muuttanut puolisostaan erilleen yhteiselämän lo-

pettamiseksi. Yksinhuoltajana ei kuitenkaan pidetä henkilöä, joka avioliittoa solmimatta jatkuvasti elää yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa toisen henkilön kanssa.

Jos lapsi on 11 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla laitospäivä tai perhehoidossa ja lapsilisä maksetaan kunnalle taikka jos lapsilisä 12 §:n 1 momentin nojalla maksetaan lapselle itselleen, lapsilisä on 95 euroa kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä kuitenkin maksetaan korotettuna 38,60 eurolla kalenterikuukaudessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2003.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 2003

Päivi Räsänen /kd
Sari Essayah /kd
Toimi Kankaanniemi /kd

Leena Rauhala /kd
Lyly Rajala /kd